

EMO Hizmet Üretimi Çalıştayı Gerçekleştirildi...

KAMU HİZMETİ ve DENETİMİ VURGUSU

EMO Basın- Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Ankara Şubesi tarafından düzenlenen EMO Hizmet Üretimi Çalıştayı, Çankaya Belediyesi Yılmaz Güney Sahnesi'nde yapıldı. Açılıшта konuşan EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, EMO'nun kamusal hizmetlerden kar sağlamak gibi bir anlayışı olamayacağını vurgulayarak, kamusal denetimin önemine dikkat çekti. Denetimsizliğe terk edilen her alanın toplumu tehdit eder hale geldiğini kaydeden Göltaş, "Kamusal alanın savunulmasında adeta yalnızlaşan meslek odalarımızdan toplumsal olarak da talep edilen denetim görevlerinden kaçınma olanağımız bulunmamaktadır" diye konuştu.

EMO Hizmet Üretimi Çalıştayı, 20-21 Eylül 2013 tarihinde Çankaya Belediyesi Yılmaz Güney Sahnesi'nde yapıldı. Çalıştayı açılışını yapan EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Saymanı Ömürhan Soysal, rahatsızlığı nedeniyle etkinliğe katılamayan Ankara Şube Yönetim Kurulu Başkanı Ebru Akgün Yalçın'ın selamlarını iletterek konuşmasına başladı.

Soysal, EMO'nun asli görevlerinden olan mesleki denetim konusunun uzunca yıllardır çözüme kavuşturulamayan sorun alanlarının başında yer aldığına dikkat çekti. Ömürhan Soysal, meslek odalarının neoliberal politikalara, yağmaya ve yolsuzluklara karşı kamu adına yürüttükleri mücadelenin geriletilmesi için mesleki denetim konusunun iktidarlarca politik bir silaha dönüştürüldüğünü kaydetti.

Odalara Vergi Kısılcı

Odalara üye ile ilişkilerin kimi zaman merkezi yönetimler bazen de yerel yönetimler tarafından politik hesaplaşma alanına dönüştürüldüğünü kaydeden Soysal, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Bazen de bu çatışma alanına elektrik dağıtım kuruluşları, telekom idareleri de aynı biçimde müdahil olmayı

sürdürmüşlerdir. Bu yüzden de mesleki denetim konusu yeterli bir şekilde tartışılmamış ve ortak bir nokta bulunamamıştır. Çoğu zaman mesleki denetim ve hizmet üretimi kavramları karıştırılmış, birbirlerinin yerine kullanılmış, TMMOB'ye bağlı birçok odada farklı farklı uygulamalar yapılmıştır, yapılmaya devam etmektedir. Son dönemlerde odalarımızın kamu adına yapmış oldukları hizmet ve denetimlerde, hizmet üretimi kavramının kamusal bir anlayışla değil de ticari bir faaliyet olarak algılanması sonucu odalar vergi daireleri üzerinden sınırlanmış, bu sonuçta odalarımızı büyük mali külfetlerle karşı karşıya bırakmıştır."

AKP iktidarının odaların bazı yetkilerini 2 yıl önce Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na devretmeye çalıştığını, son olarak da İmar Yasası'nda yaptığı değişikliklerle odaları kamusal denetim sürecinin dışında bırakmaya çalıştığını anımsatan Soysal, yapılan tüm bu saldırılar ve yetki kısıtlamalarına karşın TMMOB ve bağlı odalarının hizmet üretilen alanları terk etmediğini belirtti. Ancak hizmet üretiminin toplam bütçedeki oranının hızla düşmeye başladığını ifade eden Soysal, "Belki de böylece odalara tek seçenek olarak mesleki denetim yapmak, kuralları ve standartları belirlemek, yönetmelikleri, standartları ve tip projelerini geliştirmek; yani oda olmanın asli görevlerine dönmek yolu gözükmüş olmuştur" görüşünü dile getirdi.

TMMOB tarafından 2003'de düzenlenen 2. Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı'nda alınan kararlar ile odaların hizmet üretimi koşulları ve sınırlarının tanımlanmaya çalışıldığını anımsatan Soysal, "Bu kararlarda meslek odalarının varlık nedeni mesleki teknik çalışmalar olarak tarif edilmiş ve maalesef teknik çalışmalardan kopmamak o alanda hizmet üretmekle mümkünmüş gibi bir algı oluşmuştur. Oysaki herhangi bir alanda söz söyleme ve düzenleme hakkı o alandan maddi ve idari özerkliğinizi koruduğunuz sürece mümkündür" diye konuştu.

Aidat Gelirleri Düşüyor

EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Sayman Ömürhan Soysal, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Odalarda yürütülecek hizmetlerin ve hizmet karşılığı elde edilen gelirlerin meslek, meslektaş, ülke ve toplum çıkarları doğrultusunda yürütülen çalışmalarını sektöre uğratabileceği ve beraberinde ticarileşmeyi getirebileceği kaygısı maalesef geçen süre içinde bir kaygı olmaktan çıkarak gerçekliğimiz durumuna dönüşmüştür. Aidat gelirleri ve düzenli aidat ödeyen üye sayıları tüm odalarda düşmekte iken hizmet üretiminden elde edilen gelirler katlanarak artmaktadır. Bu korkunç bağımlılık bazı odaların sadece SMM odalarımız gibi görülmesine neden olmuştur. Odalar ile aynı işi yapan özel ticari kuruluşların varlığı bir yana, bazı odalar üyelerinin çalıştığı/sahibi olduğu kuruluşlarla rekabet eder hale gelmiştir. Oysa odalar gelir kalemlerini çe-

şitlendirmekten öte her dönemde üye örgütlenmesi ve üye oda bağının güçlendirilmesini temel hedef olarak önüne koymalıdır. Aksi bir konumlanmış odaları piyasa kurallarına çekerek üyesinden ve kamusal hizmet üretme anlayışından uzaklaştıracaktır."

Ömürhan Soysal, TMMOB mücadele tarihinden kesitleri anımsatarak, "İşte böylesine önemli bir tarihsel birikime sahip olan TMMOB ve bağlı odaları gerekli olan kaynağı yine örgütlenme aracılığı ile sağlamıştır. Oysa son yıllarda görülmüş bütçelere sahip olmalarına rağmen TMMOB ve bağlı odaları son süreçte 34 yıl öncesine göre neredeyse hiçbir kazanım elde edememiştir. Elbette bu tespiti 34 yıl öncesinin koşulları ile karşılaştırırken o günün nesnellliğini göz ardı etmemek gerekir. Fakat unutulmaması gerekir ki örgütlülüğü besleyecek en önemli faktör üye ile ilişkileneş biçimlerimizdir" diye konuştu.

2. Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı kararları arasında "Meslek odaları mesleki çalışmalar yürütürken, halkı bilgilendirmek, bilinçlendirmek; çevreden, emekten, üretimden ve tüketicinin korunmasından yana olmak; topluma dayatılan politikaları sorgulamak ve bu süreçlere müdahil olmakla yükümlüdürler" şeklindeki ifadelerin de yer aldığını hatırlatan Soysal, "Böylesine geniş sorumlulukların atfedildiği bir oda mücadelesinin ekonomik külfetinin de şüphesiz ki farkındayız. Varlığımızı sürdürülebilmem ve toplumsal mücadelede konumlanışımızı koruyabilme pratiğinin, yüzümüzü üyelere ve topluma dönmekten geçtiğinin bilincindeyiz" diye konuştu.

Geçmişin Işığında Yarına Yürümek

Çalıştay programıyla ilgili bilgi veren Soysal, etkinliğin temel amacını ise şöyle aktardı:

"Odamızın bağımsız duruşuna yönelik olarak, yasal düzenlemeler dahil her türlü yöntemle yapılan saldırılara karşı dirençli bir EMO örgütlülüğü yaratmanın yollarını aramak, artan üye sayısı, örgüt birimi, mesleki çalışma alanlarını da dikkate alan bir noktadan, katılımcılık mekanizmalarını, örgütsel bütünlük anlayışını, örgüt içi demokrasiyi, meslek alanlarına yönelik yapılacak çalışmaların kapsayıcılığını sağlayacak yöntemler oluşturmak, oda içi çalışmaları sağlıklı bir zeminde, düzenli bir idari ve demokratik işleyiş içerisinde yürüterek yeni üyelerin süreçlere katılımı için koşulları uygun hale getirmek, üyelerinin kendi örgütlülük ve kolektif üretim pratiklerini geliştirmelerini sağlamak. Üniversitelerden başlayarak olabildiğince çok mühendise ve mühendis adayına ulaşarak meslek odası ve kimliğini aktararak, bir örgütlülük bilincinin gelişmesini sağlamak, EMO'nun halihazırda toplumsal mücadele pratiği içinde var olan konumunu ve etkinlik alanlarını daha ileriye taşıyabilmesi için yol ve yöntemlerin tartışılmasını sağlamak. Yapılmakta olan dönemsel ve periyodik bilimsel, akademik ve teknik etkinliklerin geliştirilerek daha katılımlı, günceli yakalayan ve kapsayıcı bir formata dönüşmesini sağlamak."

Soysal sözlerini Gezi Direnişi şehitleri Ethem Sarısülük, Abdullah Cömert, Mehmet Ayvalıtaş, Ali İsmail Korkmaz, Medeni Yıldırım ve Ahmet Atakan'a ithaf ettiği Yılmaz Güneş'in şu dizeleri ile bitirdi:

"Herşeye rağmen düşmana inat yaşayacağız. Yarın bizim çünkü... Biz öleceğiz ama çocuklarımız bırakacağız"

mirası taşıyacaklar yüreklerinde... Ve onların yürekleri bizim altında ezildiğimiz korkuları taşımayacak."

Tarihsel Dönemdeyiz

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş ise açılış konuşmasında çalıştayın önemli bir tarihsel dönemeçte gerçekleştirildiğine dikkat çekti. "Ülkemizin içine çekildiği karanlık süreçte bilimin, teknolojinin ve insani değerlerin aşındırılmasına yönelik uygulamalara tanıklık ediyoruz. Bu süreç, mesleğimizi, meslektaşlarımızı ve meslek örgütümüzü de hedef alıyor" diyen Göltaş, "Mesleğimiz değersizleştiriliyor. Meslektaşlarımız giderek yoksullaşıyor. Örgütlülüğümüz işlevsiz hale getiriliyor. Gericilik ve neo liberalizmle yoğrulmuş politikaların meslek alanımızda yarattığı dönüşüme karşı bir yandan mücadelemizi yükseltirken, diğer yandan dayatılan yeni koşullara karşı önlemlerimizi almak durumundayız" diye devam etti.

Kentsel dönüşüm süreci ile birlikte mühendislik hizmetlerinin sermayenin elinde tekelleştirilmesine ve mühendis örgütlerinin etkisizleştirilmesine karşı tüm EMO üyelerinin fiili katılımıyla mücadele edilmesi gerektiğinin altını çizen Göltaş, şunları söyledi:

"Meslektaşlarımızı sermaye şirketlerinin etkisizleştirilmiş çalışmaları konumuna getirecek olan Teknik Müşavirlik Kuruluşları ile mesleki üretimlerimizi teferruat haline getiren düzenlemelerin hayata geçmesi halinde meslektaşlarımızın bu süreçten nasıl etkileneceklerinin ortaya konulması ve buna karşı alınacak önlemlerin de yine meslektaşlarımızla birlikte aramalıyız."

Sorumluluklarımızı Yerine Getireceğiz

"Kamu kurumu niteliğinde bir meslek örgütü olan odamızın, uzmanlık alanlarımıza yönelik olarak önemli kamusal sorumlulukları bulunmaktadır" vurgusuyla konuşmasına devam eden Göltaş, şöyle dedi:

"Can ve mal güvenliğini ilgilendiren alanlarda yürüttüğümüz mesleki faaliyetlerimizin yürütülüş koşullarının belirlenmesi, meslektaşlarımızın sicillerinin tutulması, belgelendirilmesi, faaliyetlerin gözetim ve denetim altına alınması, yetkisiz kişilerin meslek alanımıza el uzatmalarının önlenmesi, meslektaşlarımız arasında haksız rekabetin önlenmesi gibi amaçlarla, geçmişten

buyana ortaya koyduğumuz ilke ve kurallarımızın bugün de takipçisi olmaya devam edeceğiz.”

Göлтаş, kamusal gözetim ve denetim görevlerini eksiksiz bir biçimde yerine getirmek için dün olduğu gibi bugün de kararlı bir şekilde çalışacaklarını vurguladığı konuşmasında, uzmanlık alanlarına ilişkin mevzuat ve uygulamaların takibi ve toplumu bilgilendirmenin odaların görevleri arasında bulunduğunu anımsattı. Hatalı ve yanlış uygulamaların önüne geçilmesi, hukuka aykırı işlemlerin yargı önüne taşınması gibi kamusal denetim etkinliklerinin de görevleri içerisinde yer aldığını kaydetti.

“Kamu Hizmeti Kar Kapısı Yapılamaz”

Göлтаş, hizmet üretimi konusuna şöyle açıklık getirdi:

“Bir meslek örgütü olarak hizmet üretimine yaklaşımımız, meslek alanımızın korunması ve üstün kamusal yararın sağlanması şeklinde ele alınmak zorundadır. Odamızın gelir elde etmek, kar sağlamak, ticari amaçlar peşinde koşmak gibi bir anlayışı hiçbir zaman olmadığı gibi bugün de böyle bir amacı hedeflemesini benimseyen meslektaşımızın bulunmadığını düşünüyoruz.”

EMO'nun yalnızca kendi bünyesinden değil bütün kamusal alanda kar amaçlı kamu hizmeti yürütülmesine itiraz ettiğini vurgulayan Göлтаş, "Aynı zamanda kamusal nitelikli hizmetlerin piyasaya açılmak suretiyle özel sektöre kazanç kapısı haline getirilmesine de güçlü bir karşı duruş içerisindeyiz" diye konuştu.

“Odamızın sürdürdüğü faaliyetlerden elde etmiş olduğu gelirleri incelediğimizde de kurumsal varlığımızı ve dolayısıyla kamusal görevlerimizin devamlılığının gerektiği ölçüde, denk bütçe esasına uygun olduğu görülmektedir” diyerek konuya bakış açısını özetleyen Göлтаş, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Diğer yandan örgüt olarak özerkliğimizin korunmasının ve hiçbir dış kaynaktan gelir elde edilmemesine yönelik ilkimizin de bugünkü bağımsız ve kararlı duruşumuzda

en önemli etken olduğunun bilinciyle; gelirlerini, adil, şeffaf ve hizmetin gerekleri ölçüsünde kendi kaynaklarından karşılayan bir örgüt olmaya devam etmeliyiz.”

“Yeni Denetim Mekanizmaları Geliştirilmeli”

Üretim süreçlerinde kamu kavramının yok edildiği ve tüm denetim mekanizmalarının dışlandığı bu süreçte, meslek örgütlerine yeni görevler düştüğünü kaydeden Göлтаş, gelecek döneme ilişkin öngörülerini de şöyle paylaştı:

“Piyasalaşmaya yönelik bu sürecin önlenmesi için yürüttüğümüz mücadeleyi devam ettirirken, yasal mevzuat çerçevesinde dayatılan yeni koşullarda kamu çıkarlarının korunmasının yol ve yöntemlerini de bulmamız gerekiyor. Denetimsizliğe terk edilen her faaliyet, toplumu, bireyleri, insan haklarını, doğayı tehdit eden bir mekanizma haline alıyor. Yaşanan olumsuzlukları teşhir etmek, hukuksuzlukları yargı önüne taşımak gibi yöntemlerle sınırlı mücadelenin, sorumluluklarımızı yerine getirmek için yeterli olmadığı bir gerçeklikle karşı karşıyayız. Yeni süreçte, dönemin özelliklerine uygun olarak, yasal ve ilkesel çerçevenin izin verdiği ölçüde yeni kamusal denetim mekanizmalarını geliştirmek zorundayız.

“Görevden Kaçma Olanığımız Yok”

Kamusal değerlerin çok yönlü tahribatına karşı, meslek alanımızla ilgili standartların belirlenmesinden itibaren, mevzuatın ve uygulamanın aktif gözetimi ile denetimi süreçlerinde sorumluluk almamız kaçınılmaz olmaktadır. Kamu hizmeti amaçlı yatırım kararlarının ve gerçekleştirmelerinin denetlenmesi; kamu hizmetlerinin kesintisiz olarak doğa ve insan odaklı sunulmasının gözetilmesi gibi görevlerin somut biçimlerinin uygulamaya geçirilmesi için gerekli çalışmaları yapmak durumundayız. Kamusal alanın savunulmasında adeta yalnızlaşan meslek odalarımızdan, toplumsal olarak da talep edilen denetim görevlerinden kaçınma olanağımız bulunmamaktadır.

Meslek alanımız içerisinde yer alan ve öteden beri kamusal bir görev olarak sürdürdüğümüz asansörlerin periyodik kontrollerinin yapılması, topraklama ölçüm raporlarının hazırlanması gibi denetim faaliyetlerini, yeni koşullar içerisinde nasıl gerçekleştireceğimizi artık netliğe kavuşturmamız gerekiyor. Yaklaşık iki yıllık bir dönem içerisinde asansör kontrolü alanından Odamızın tamamen çekilmiş olması, bu alanda önemli bir denetim boşluğu doğurmuş, bu boşluk başka meslek disiplinleri ile TSE gibi süreçte yeri bulunmayan kuruluşlar tarafından doldurulmaya başlanmıştır. Bu alanda Odamızın içerisine düştüğü çekimser tutum, kamusal bir sorumluluğun kadük bırakılmasının yanı sıra, kendi meslek alanımızdan meslektaşlarımızın da dışlanması tehlikesini doğurmuştur. Ya da TSE örneğinde görüleceği gibi, üyelerimizin yetkisiz kurumların payandası haline getirilmesi söz konusudur. Bu örnek, görev ve sorumluluklarımızla ilgili olarak öğretici bir gözlem yapmamıza olanak sunmaktadır. Örgütümüzün, asansör kontrolleri başta olmak üzere, meslek alanımızdaki kamu yararı amaçlı denetim faaliyetleriyle ilgili bir an önce karar vermesi gerekmektedir.”

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göлтаş, örgütlenme sürecinde yeni teknolojileri kullanmanın önemine de vurgu yaparak konuşmasını tamamladı. ■

